GEMEENTE
Stadskanaal

Rekenkamercommissie Stadskanaal
Mevrouw Y. Goedhart
Postbus 140
9500 AC STADSKANAAL

uw kenmerk	
uw brief van	21 december 2021
ons kenmerk	Z-22-097499/D/22/238367
bijlagen	-
onderwerp	bestuurlijke reactie rapportage toegang sociaal domein Stadskanaal

Stadskanaal 15 februari 2022
Datum verzending 15 februari 2022

Geachte mevrouw Goedhart,

Vanaf 2015 zijn de gemeentelijke verantwoordelijkheden binnen het sociaal domein sterk uitgebreid. De inkoop van de hulp en ondersteuning vormen samen met de toegang onze twee belangrijkste taken. De Rekenkamercommissie (RKC) heeft van de gemeenteraad opdracht gekregen voor een onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de gemeentelijke toegang tot het sociaal domein. De definitieve rapportage is gereed. Met deze brief ontvangt u onze bestuurlijke reactie op deze rapportage.

Het college herkent en onderschrijft op hoofdlijnen de weergave in de rapportage. Wij constateren dat onze toegang, die zich kenmerkt als het (samen)werken rondom casuïstiek, in de basis functioneert zoals bedoeld. Zowel inhoudelijk als voor wat betreft de ervaren tevredenheid. Wel kunnen wij ons verder (door)ontwikkelen, het toegangsmodel verder uitwerken en het aanpassen aan de dynamiek binnen het sociaal domein.

Het rapport biedt daarvoor een (zeer) uitgebreide beschrijving van onze toegang met een overeenkomstige uitgebreide analyse van bevindingen en aanbevelingen. Soms op hoofdlijnen over de gehele toegang, maar geregeld ook specifiek voor een bepaald team of op een bepaald deelaspect. Het blijkt daarbij lastig om algemeen geldende, harde inhoudelijke en financiële conclusies te trekken in de vorm van: doelstelling - maatregel – gevolg. Eenduidige en zuivere conclusies over doelmatigheid en doeltreffendheid heeft het onderzoek dan ook niet opgeleverd; toch biedt het rapport een veelheid aan grotere en kleinere verbeterpunten die kunnen bijdragen aan deze doelmatigheid en doeltreffendheid.

Wij richten ons in onze verdere bestuurlijke reactie op een drietal bovenliggende ontwikkelpunten die wij in het rapport herkennen en die aansluiten bij het verantwoordelijkheidsniveau van onze bestuurlijke taken.

Daarmee zijn de vele individuele verbeterpunten op meer uitvoeringsniveau niet verdwenen. Bij de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, zoals bijvoorbeeld benoemd in het plan "Van Goed naar Beter" zullen deze waar mogelijk en nodig worden meegenomen. Ook zullen analyses en aanbevelingen worden opgenomen bij de beleidsontwikkeling, de uitvoering van de inkooptaken en de regiefunctie die wij als gemeente vaak hebben binnen het sociaal domein.

Drie bovenliggende ontwikkelingen

1. *Het toegangsmodel als werkwijze*

Het Stadskanaalster toegangsmodel staat en functioneert. Na een periode van invoeren, gevolgd door het ontdekken en benutten van de intrinsieke mogelijkheden van ons model, is nu het logische moment om een volgende ontwikkelstap te maken. Het gaat daarbij niet zozeer om het wijzigen, maar veel meer om het doorontwikkelen van de bestaande mogelijkheden. Het kan nog doelgerichter, planmatiger, scherper geformuleerd en meer over de 'oude' gemeentelijke kolommen heen. Met daarbij wat sterker de nadruk op de tachtig procent relatief wat lichtere casuïstiek, naast de twintig procent ingewikkeldere situaties die vaak automatisch al veel aandacht krijgen (en vragen).

De toegang is vormgegeven binnen een toegangsmodel, maar het is allereerst mensenwerk. Wij vinden het daarom net als de KWIZ belangrijk om te blijven inzetten op personele aspecten als deskundigheid, scholing, instructie en de verdeling, bezetting en samenwerking binnen de teams. De (landelijk) krappe arbeidsmarkt is ook in Stadskanaal hierbij een factor die een rol speelt. Wellicht dat het verder benutten van de digitale mogelijkheden ook nieuwe kansen biedt voor ons toegangsmodel.

2. *Het versterken van de integraliteit*

Geconstateerd wordt dat de schaalgrootte van een gemeente als Stadkanaal er mede voor zorgt dat professionals elkaar relatief makkelijk weten te vinden (aan de picknicktafels) en dat onze toegang als relatief laagdrempelig wordt ervaren. Het neveneffect hiervan is dat daardoor kansen soms blijven liggen; kansen die samenhangen met een wat verder doorontwikkelde aansturing van de samenwerking tussen professionals. Bijvoorbeeld in de sfeer van de methodiekontwikkeling rondom picknicktafels, sturen op in- en uitstroom en een digitaal regiesysteem voor gehele sociaal domein. Dat zijn drie onderwerpen waar wij overigens al wel aan werken in Stadskanaal. Wij willen er gelijktijdig voor blijven waken om de toegang met te veel werkprocessen, protocollen en verantwoordingssystemen 'dicht te organiseren'. Het kernpunt en tevens sterkste punt van ons toegangsmodel is nu juist het geven van vrijheid en vertrouwen aan de professional, bedoeld om in elke situatie zo veel mogelijk maatwerk te kunnen leveren, door te vertrekken vanuit de inhoud en de burger. Een systeem, methodiek of werkproces is daarbij een hulpmiddel en niet het doel.

Wij zien daarnaast ook kansen om via een meer taakgerichte inkoop van hulp en ondersteuning ketenpartners dichter aan onze gemeente te binden, om daarmee de integraliteit verder te vergroten. Taakgericht wil hier zeggen: met een bredere en ruimere opdracht de ondersteuning bieden over de 'oude' kolommen jeugd, participatie, Wmo en onderwijs heen.

3. *Monitoren, rapporteren, leren, verantwoorden en bijstellen*

Wij gebruiken de PDCA-beleidscyclus (plan-do-check-act) steeds vaker, maar wij zouden door kwantitatief en kwalitatief nog concretere doelen en opbrengsten te formuleren nog scherper kunnen bijsturen en verantwoorden. Wij gaan hiermee verder aan de slag en zullen de gemeenteraad hier zoals geadviseerd bij betrekken.

Het is van belang om daar realistische verwachtingen van te hebben. Wij hoeven en kunnen geen wetenschappelijke onderbouwingen van onze inzet geven. Hele precieze oorzaak-gevolg relaties leggen is vaak niet mogelijk. Dat wordt ook geconstateerd door KWIZ. Het gaat wat ons betreft dan ook veel meer om het formuleren van nog heldere definities, opdrachten en doelstellingen. Kwaliteit gaat daarbij boven kwantiteit. Liever een beperkt aantal bruikbare doelstellingen en effecten (kerngegevens) die iedereen kent en die in de hoofden van gemeenteraad, college en medewerkers een rol spelen bij hun werkzaamheden, dan heel veel getallen met weinig praktisch nut. Onnodige bureaucratie willen wij blijven vermijden. Wij hebben werkbare voorbeelden in onze organisatie die wij breder kunnen gaan inzetten; denk bijvoorbeeld aan de beknopte raadsrapportages van de jeugdhulp rondom de voor- en najaarsnota. Ook werken wij in de regio steeds vaker samen via het Groninger gegevensknooppunt wat bijvoorbeeld meerwaarde biedt bij de vergelijking met andere gemeenten; iets waarvan KWIZ het belang onderstreept.

De toegang dat zijn wij als gemeente niet alleen, dat zijn wij samen met onze inwoners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en met de professionals die de hulp en ondersteuning bieden. Het verder doorontwikkelen van de toegang blijven wij daarom ook graag samen doen. De gemeente blijft daarbij vanzelfsprekend haar initiërende en faciliterende rol vervullen.

Mocht u vragen hebben over deze brief, dan kunt u contact opnemen met mevrouw Antina Elzinga, de teamleider van het team beleid van de afdeling Maatschappelijke Zaken. Zij is te bereiken via het algemene nummer van de gemeente 0599-631631; het mailadres is a.elzinga@stadskanaal.nl

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

de heer G.J. van der Zanden
secretaris

de heer K. Sloots
burgemeester